

Inhoud Tessels kerkblad oktober 2025

Overdenking	1
Texel	2
Doopsgezinde Gemeente Texel	4
Protestants Texel	8
Protestantse gemeente Den Burg	9
Protestantse Waddengemeente Texel	17
Protestants Waal, Koog, Den Hoorn	21

Een 'Brei-ligdom' in Oosterend?

Onder de koffie na de dienst, vertelde een toerist me dat de Gereformeerde kerk in de Peperstraat wordt omgebouwd tot een heuse 'Wol-tempel'.

Nu heb ik begrepen dat Erica Voortman als kunstenaar en Ewald Witte en Cees Ares Trap als enthousiaste zestigers het initiatief hebben genomen om de verwaarloosde synodaal-gereformeerde kerk nieuw leven in te blazen met behulp van schapenwol. Twee vliegen in één klap. Het verpauperde gebouw wordt omgetoverd met behulp van echte Tesselse wol waar te veel van is. Er moet gesponnen en gebreid worden om met reusachtige gordijnen het gebouw inpandig te herscheppen. Met die schapenwol-gebreide stof wordt in de binnenruimte van de kerk een wollen-hof gecreëerd. De bedoeling is dat de bezoekers zich verwarmd en getroost zullen voelen. Bent u niet meteen enthousiast? Sommige mensen moeten eerst de wol voelen, voordat ze gaan geloven.-

De 'drie-eenheid':
Schaap, Wol,
Breien was ik al
eerder bij Fien
Rijks
tegengekomen.
Fien Rijks heeft
ter gelegenheid
van haar
afstudeerproject
aan de

Kunstacademie van Utrecht een boekje uitgegeven met de titel: "De Breibel". Elke bladzijde heeft ze van een eigen tekening voorzien. Anders dan de meeste van ons heeft Fien Rijks op latere leeftijd het breien ontdekt. Er ging een wereld voor haar open. Haar 'Breibel' is een persoonlijk boekje geworden waarin ze met de begrippen uit het Christendom van haar geluk in het breien getuigt. Vandaar de titel Breibel met een knipoog naar de Bijbel. Onbevangen en zonder enige schroom gebruikt ze christelijke begrippen om haar liefde voor het breien papier te zetten. Het is even wennen maar ik proef bij haar geen enkele behoefte om te spotten. Zeker, het is heidendom, maar laten we eerlijk zijn, ook wij komen daar vandaan. Met heidendom bedoel ik: Wanneer Jezus zegt: "Wij waren slaven in Farao's Egypte, maar Hij heeft ons bevrijd..." dan zeggen de heidenen: "Daar hebben wij nou nog nooit van gehoord!"

Als persoonlijke motivatie schrijft ze op bladzijde 3: "Met dank aan het breiwerk wat ik het afgelopen jaar op mijn naalden had. Als het allemaal even te veel werd, was jij er om mij weer tot bezinning te brengen. Net als de Bijbel begint De Breibel met een scheppingsverhaal; "In den beginne was er niks. Totdat...WOL! Er was een god. En god was een breier...." Toen ik dat las schrok ik wel. Is het niet oneerbiedig? Ik had er nog nooit aan gedacht. Ik wist

wel dat God een herder wordt genoemd en ik wist ook dat de meeste herders breien.... Maar dat god een breier is....

Toch las ik verder. Nieuwsgierig naar de brei-wereld van Fien Rijks: "op de eerste dag breide hij licht en duisternis. Het licht noemde hij recht. De duisternis noemde hij averecht. Op de tweede dag schiep hij schapen. En de schapen zijn wij voor altijd dankbaar. En de derde dag schiep hij de breiers. En ze breiden, en ze breiden... Op de laatste dag legde hij de breipennen neer. En God zag dat het goed was gebreid....En de breiers hielpen elkaar en er ontstond een gemeenschap. En liefde voor ambacht. En innerlijke rust. En vrede op aarde."

Je kunt je voorstellen dat dit het persoonlijke verhaal is van een jonge vrouw die tot haar eigen verbazing én geluk het breien heeft ontdekt. Ze heeft het breien niet echt van huis uit meegekregen maar heeft het mede dankzij vele brei-filmpjes op internet samen met anderen geleerd.

Ook geeft ze in 'De Breibel' tien geboden opgenomen waaraan elke vrome breier zich zal moeten houden.

- 1 B.A.B.M. Breng Altijd Breiwerk Mee
- 2 Eer het Schaap
- 3 Wol is wijsheid
- 4 Moge de wol ons verbinden
- 5 Dien de gemeenschap -
Deel kennis en help anderen
- 6 Vervang niet, repareer waar mogelijk
- 7 Heb eerbied voor uw kledingstukken.
- 8 Het internet is uw vriend: leer van anderen en vul het generatie-gat
- 9 Het heilige draad bescherm ons
- 10 Eer de rustdag! Op zondag zal er niet gebreid worden. Onthou ten alle tijden: uw handen zijn meer waard dan uw maakdrang

Het laatste gebod dat verbiedt om op zondag te breien is het meest verrassend. Ik begrijp het zo: De schrijfster/kunstenaar raakte helemaal in de ban van het breien, met het gevaar voor haar eigen gezondheid. Ze moest wekelijks één dag stoppen met wol, om te voorkomen dat breien een afgod werd. Om je zelf te beschermen moet je regelmatig pauzeren. Maar bijbels gesproken het sabbat-houden een nog grotere betekenis: Met God meedoen! Je kunt als mens met God meedoen door één dag in de week niet te werken en jezelf vrij te houden. Zoals God deed op de zevende dag: (Genesis 2 vers 3): ..En God zegende de zevende dag en heiligde die omdat Hij daarop gerust heeft van al het werk... Voor ons een prachtige dag om vrijblijvend Oosterend te bezoeken. Hans Marseille

PS. Nieuwsgierig naar het werk van Fien Rijks? Zoek op internet fienrijks.com

Texel

Van de Raad van Kerken

Taizé op Texel

Na de prachtige en sfeervolle viering van afgelopen maart in De Koog, wordt er ook dit najaar weer een viering georganiseerd.

Deze viering met liederen en teksten uit Taizé wordt gehouden op 12 oktober in de Francisca Romana kerk van De Cocksdorp, Molenlaan 2. Voorgangers zijn ds. Evert van Leersum en RK-diaken Henk Schrader. Aanvang van de viering is om 19.30 uur. Iedereen is welkom in deze viering. Stilte, muziek en gebed zijn de pijlers waarop een Taizé-viering rust. Er is gelegenheid voor iedereen om een kaarsje aan te steken. Een muziekgroep begeleidt de liederen, die eenvoudig in het gehoor liggen en meerdere keren worden herhaald.

Gun jezelf dit moment van op-ademen, van reflectie en stilte in de mooie sfeer van de zondagavond.

Coventrygebed

In de zomer is er wekelijks op vrijdag om 12.00 uur het Coventry gebed voor vrede en verzoening gebeden. Daarvoor waren we te gast in de Johanneskapel van de RK-kerk in Den Burg. Met een kleine groep mensen hebben we daar wekelijks gebeden om vrede. Geluisterd naar muziek, verschillende dimensies van vrede overdacht en gebeden met de woorden die wereldwijd gebruikt worden.

Voor nu sluiten we deze activiteit af. Met een dankbaar gevoel voor iedereen die met ons mee heeft gebeden en betrokken is geweest. Binnen de raad van kerken Texel zullen we evalueren. Wellicht starten we op een later moment weer op. Dan hoort u daar uiteraard weer over. Voor nu blijven we hopen en bidden dat vrede zal dagen in onze wereld.

Tentoonstelling 80 jaar bevrijding

18 t/m 31 oktober in dorpskerk De Burght

Dit jaar hebben we 80 jaar bevrijding gevierd. Op Texel zijn daartoe vele activiteiten geweest. Zoveel dat u vast niet naar alles toe heeft gekund. Geen nood...! Tijdens de slottentoonstelling van de viering van 80 jaar bevrijding in De Burght is er een zij-programma waarin een aantal voorstellingen terug keren én er zelfs een paar nieuwe te zien zijn.

Zo is er gedurende de zaterdag 18 oktober, tussen 11 en 16 uur, ieder uur een schimmenspel te zien dat een kwartier duurt. En Arjan Trap heeft met Pepijn Dros een podcast gemaakt over zijn project.

Daarnaast zijn de films van Arnold van Bruggen én de jongens van de OSG achter elkaar te zien in 'Helium'. Dat is de huidige naam voor ... kerkgebouw De Poort! Een unieke kans om daar eens binnen te kijken...

Op donderdag 30 oktober spelen Ina Schrama en Cor van Heerwaarden hun voorstelling van verhalen nog een keer. Op vrijdag 31 oktober kunt u uw stripboek over de Opstand laten signeren door de tekenaar Fred de Heij. Er is nog meer programmering in de planning...houdt u de aankondigingen in de Texelse media in de gaten voor de juiste tijden en plaatsen.

De tentoonstelling zelf bestaat uit de fotopanelen die bij de acht dorpskerken hebben gestaan én de bladzijden van het stripboek over een Amsterdams meisje dat de Opstand meemaakt op Texel, op grote panelen. De boeken van de beide projecten zijn ter plekke te koop. Toegang voor de tentoonstelling is gratis! Tijd: dagelijks 11-16 uur.

Vrijheidsmaaltijd zondagmiddag 19 oktober (ca. 12.30 uur)

Een aparte vermelding verdient de geplande Vrijheidsmaaltijd/Vrijheidslunch op zondagmiddag 19 oktober in De Burght. Dit is een maaltijd voor in principe alle Texelaars maar met een bijzondere opzet. U wordt gevraagd zelf een gerecht mee te nemen dat we op tafels plaatsen. Deze gerechten worden dan gedeeld met elkaar. En er is een gespreksprogramma tussendoor, met inbreng van mevr. Rianne Malschaert en/of een Oekraïense mevrouw die hier op het eiland is komen wonen. U merkt... nog niet alles is al vastgelegd, dit is een voor-aankondiging. Voor deze maaltijd moet u zich te zijner tijd opgeven. Nadere informatie vindt u binnenkort in de Texelse Media.

Hulp aan Oekraïne vanaf Texel

Kort na elkaar zijn er twee hulptransporten vanaf Texel gegaan naar Oekraïne. De hulpgoederen van deze transporten zijn klaar gemaakt door vrijwilligers van de stichting Hulp Oost-Europa Texel, die samen werkt met vertrouwde contactpersonen in Oekraïne, die voor de verdeling zorgen. Het laatste transport is eind september, goed aangekomen en inmiddels gelost. Er waren weer veel mensen gekomen om te helpen de hulpgoederen te lossen. Het contact met Texel betekent heel veel voor hen.

In de auto zat heel veel warme kleding en ook veel schoenen. Dekens en dekbedden en bedden. Stoelen en tafels en kastjes. Een paar houtkachels

en verschillende gereedschappen. Heel belangrijk is voedsel, vooral veel in blik. Incontinentiemateriaal en medische hulpmiddelen, als ook linnengoed en handdoeken, badjassen en slippers voor ziekenhuizen. Rolstoelen en rollators, kinderwagens en fietsen voor vervoer. Ook waren er een wasmachine en droger, vaatwasser en koelkast en magnetron.

Voor de kinderen schoolspullen en knutselspullen en ballen. Knuffels en mooi aangeklede poppen zijn uitgedeeld aan kinderen op de kleuterschool in dorpen, die eerder in bezet gebied lagen. Onze

contactpersoon schrijft: "wij hebben nog steeds veel bezette gebieden. Maar wij bezoeken nu die plaatsen, die eerder bezet waren en wij gaan er mee verder om te helpen en naar de mensen om te kijken.

Dit is alleen mogelijk dankzij de hulpgoederen, die jullie vanaf Texel sturen."

Op Texel doen wij dit alles met veel liefde, maar om de kosten van het transport te betalen, daarvoor hebben wij echt hulp nodig.

Een bijdrage is heel welkom op NL 18 RABO 036 25 21 905 ten name van Stichting HULP OOST-EUROPA TEXEL(ANBI).

Doopsgezinde Gemeente Texel

Kogerstraat 18, Den Burg, tel. 320727
Voorganger: ds. H. Marseille, Kogerstraat 17a, 1791 EN Den Burg, tel. 365850
Secretaris: A.L. Visman-van Zoest, Waalderstraat 58, 1791 EC Den Burg
Bankrekeningnummer: NL63RABO 0362 5053 81
e-mail: info@dgtextel.doopsgezind.nl
website : www.dgtextel.doopsgezind.nl
inleveren kopij kerkblad: Anneloes Visman
Kamer van Koophandel 76034771

Agenda

7 oktober 14.30 uur Oudere zusterkring
8 oktober 10.00 uur Bijbelleesuur
9 oktober 20.00 uur Ledencommissie
12 oktober 10.00 uur Dienst. Ds. Jaap Brüsewitz
15 oktober 10.00 uur Bijbelleesuur
19 oktober 10.00 uur Dienst. Ds. Hans Marseille
21 oktober 14.00 uur Doperszaaigoed
22 oktober 10.00 uur Bijbelleesuur
22 oktober 14.00 uur Zusterkring
23 oktober 13.30 uur Rembrandtkring
26 oktober 10.00 uur Dienst. Ds. Wiske Beuker
27 oktober 19.30 uur Kerkenraad
29 oktober 10.00 uur Bijbelleesuur
2 november 10.00 uur Dienst. Ds. Hans Marseille
4 november 14.30 uur Oude Zusterkring
5 november 10.00 uur Bijbelleesuur
5 november 14.00 uur Broederkring
6 november 10.30 uur Praatcafé De Gollards
9 november 10.00 uur Dienst. Ds. Hans Marseille

Vooruitblik door Hans Marseille

Lieke Sopraan, Ilse Alt, Jodth Tenor en Alwin Bas zongen voor ons zondagochtend 14 september in de koffiekamer. Na de dienst en het gezamenlijk koffiedrinken gingen ze de kerk schoonmaken. Eerst het gereedschap aan de kant en de verfblikken in de kerkenraadsbank. Toen kon er gedweild worden met Ajax eucalyptus en St. Marc, dennengeur. Zodra het sop opdroogde kwam het bouwstof weer terug. Ze dweilden de vloer steeds opnieuw. Met z'n zevenen waren we twee uur bezig en konden we de stoelen uit het archief en uit de aula halen. Toen 's-middags de bezoekers binnenkwamen scheen de zon. De mensen waren verrast, alsof ze in de toekomst konden kijken. In de kerk rook het heerlijk fris. Alsof je wandelde in een kerstbomenbos waar het pas geregend had. Vier schoonmakers veranderden in een zangkwartet. Het applaus van deze middag was niet alleen voor de musici, maar ook voor de schoonmakers.

PS. In het ziekenhuis van Den Helder heeft Gre Dros telefoon gekregen. Ze verheugt zich op contact met Texel als toekomstmuziek. Wilt u haar bellen? Haar nummer is 06 12 14 32 51. Uw initiatief wordt op prijs gesteld. Alvast bedankt

Restauratie

De restauratie van ons gebouw is bijna afgerond. Veel steigers zijn al weggehaald. Als laatste moeten ze buitenom nog van alles doen. Dat gaat tot eind oktober duren, is de verwachting. We hopen half

oktober weer de diensten te kunnen houden in de kerk zelf. Koffiedrinken blijft nog wel even in het zaaltje.

Hoe ver is nu de 'verbouwing'? door Hans Marseille

Terwijl de verbouwing in volle gang is lezen wij de profeet Jeremia. Jeremia profeteert ondergang én ballingschap, maar hij profeteert ook terugkeer en herbouw. Terwijl wij op woensdagochtend zijn woorden lezen, horen we de bouwgeluiden van zagen en hamers. Soms kunnen we elkaar niet eens verstaan, dan is het bouwgeluid te groot. De hakkende en snijdende geluiden passen helemaal bij het boek Jeremia. Deze grote profeet voorziet afbraak en wederopbouw.

Er is zelfs een werkwoord naar Jeremia genoemd: 'jeremiëren' wat klagen betekent. Een 'Jeremiade' is een jammerklacht. Hij roept maar liefst vijf jammerklachten over de val en de verwoesting van Jeruzalem uit. Het boek dat we lezen begint er meteen mee: "Die vrolijke en volkrijke stad, kijk hoe ze er nou bij zit; eenzaam als een weduwe. Die stad die zo machtig was onder de volkeren, als een vorstin onder de landen, is nu onderworpen aan Herendienst." (Klaagliederen hoofdstuk 1 vers 1)

Ondertussen werken gespecialiseerde bouwvakkers verder aan het herstel van de muren om ons heen. 'Boem, boem, BOEM' Maar we weten het niet zeker: Zijn het geluiden van afbraak of van herstel? Je kunt niet horen of ze aan het breken of het bouwen zijn. Trouwens, breken gaat vooraf aan herbouw.

Jeremia doet geen voorspellingen om gelijk te krijgen, zoals gokkers bij voetbalwedstrijden. Jeremia hoopt juist dat hij niet gelijk zal krijgen met zijn ondergangsprofetie. Het gaat hem om de mensen die in Jeruzalem wonen. Zijn dreigende taal over de val van de stad moet ze waarschuwen dat ze met z'n allen de verkeerde kant op gaan. Hij hoopt dat mensen zijn woorden horen en zullen veranderen.

Maar het grootste gevaar is nog iets heel anders: Moedeloosheid. Fatalisme en Apathie. Denken: "Het is nu eenmaal zo, en het zal nooit anders worden." Daarom spreekt Jeremia ook van terugkeer en herbouw van de stad. Met die beelden voor ogen wil God de mensen bemoedigen. Wij kunnen omkeren en opnieuw beginnen. 'TTRrrriiink, TRRRiink' De mensen die het gereedschap hanteren vragen om vertrouwen. Ja, ze liggen drie weken achter op schema, maar ze werken gestaag verder, elke dag is er één. Ze laten zich niet gek maken, ben je mal.

Aan het eind van het bijbelleesuur kiezen we een lied dat we hardop lezen. Bijvoorbeeld lied 447 dat vraagt om vertrouwen en geduld. Het gaat zo: Het zal zijn in het laatste der tijden, dat Jeruzalems tinnen gaan blinken. Dat de volken van de aarde op weg zullen gaan, om zich tot God en elkaar te bekeren. Het zijn woorden om met geloof, hoop en liefde naar Gods mensenwereld te kijken. Kedenk, kednk, kdnk.

Dienst op de Hal

De laatste dienst in augustus zou een buitendienst worden bij de boerderij van de Familie Keijser, eerst van Marga, nu van Albert. Halland noemen ze het zelf. Het weer zat niet mee. Het was winderig, koud en er zat regen aan te komen. Dus viel het besluit om het binnen in de boerderij te houden. De stoelen werden binnen opgesteld om het kookeiland heen. Er kwamen steeds meer mensen en er werden stoelen bijgezet. Het paste. Onze voorganger Leontien Niemantsverdriet vond het ook mooi om in deze omgeving de dienst te leiden. Hans de Goede had het draagbare en verplaatsbare orgeltje meegenomen dat ook bij de weeksluiting gebruikt wordt. Het zingen ging daarom ook uitstekend. De sfeer zat er goed in. Albert maakte tijdens de dienst

opnamen voor You Tube. De link heeft lang op onze site gestaan, zodat iedereen ervan kon genieten. Koffie en thee waren meegenomen in kannen uit de kerk. Albert was samen met Elizabeth Bakker aan het koekjes bakken gegaan. Dus ook na de dienst was het nog lang gezellig binnen en ook buiten, want de regen bleef gelukkig uit. Het zonnetje liet zich ook nog even zien. Voor herhaling vatbaar was de algemene conclusie.

Theemiddag 2 september door Riny Wielinga

Het onderwerp is vandaag "100 jaar" Hans Marseille had weer zelf een soort spel bedacht. We kregen allemaal een eigen envelop. De inhoud was een overleden persoon van 100 jaar of meer. In de envelop zat zijn of haar foto met een beschrijving van iets van het karakter van de persoon.. De bedoeling was om dit te bestuderen en er iets over te vertellen. Ik vond dat ik op hem leek. Kunstmatige intelligentie, dat doet mijn jongste zoon en daar begrijp ik niets van. De naam van de persoon wil ik hier niet noemen. Hij was geboren in Amsterdam. Een lachende sympathieke man. Ondertussen schonk Tilly de thee en koffie met lekkere koek en bonbons in en was het weer tijd om huiswaarts te gaan, maar eerst moesten we de persoon bespreken. Ik hoop dat ik volgende keer weer goed kan lopen, maar 100 worden dat is ook weer niet nodig!!

waren ook favorieten. Uit later jaren Jip en Janneke.

Rond de 12 waren andere boeken geliefd: Alleen op de wereld, de kinderkaravaan, Keteltje, Heidi. Een aantal oude kinderboekjes waren meegebracht. Er is wel een klein probleempje: wat doen we met die lievelingsboekjes? Je wilt ze niet zomaar weggooiën, maar je kleinkinderen zijn er niet meer in

geïnteresseerd. Naar Struun brengen leek nog wel het beste. Als zijpaadje hebben we ook gesproken over elektrische fietsen op oudere leeftijd: lage instap, 3 wielen of 4 wielen. Fijn dat ze er zijn. Zo kun je nog ergens komen.

Het was een gezellige middag.

Adventmiddag

Vast voor in uw agenda: De adventmiddag, georganiseerd door de zuster- en de broederkring, wordt dit jaar gehouden op maandagmiddag 22 december, aanvang 14.30 uur.

Ledenvergadering

Eind oktober zal er een ledenvergadering gehouden worden. De datum is bij het inleveren van de kopij nog niet bekend. U krijgt daar nog een uitnodiging voor. Eén van de onderwerpen zal zijn om met minder kerkenraadsleden te gaan besturen. Nu zijn dat er 11. Het voorstel wordt om dit terug te brengen naar 9 of 7 leden.

Zusterkring

Op woensdag 24 september was onze eerste zusterkring van dit seizoen. Jammer genoeg waren er nogal wat afberichten. Door ziek en zeer, vakantie, bezoek e.d. Met 12 zusters zaten we in het zaaltje, eerst nog af en toe gestoord door geboor en geschuur, maar na half 3 was dat over. Het thema van de middag was kinderboeken uit je jeugd. Werd je vroeger voorgelezen? Wat was je lievelingsboek toen je rond de 6 jaar was en wat toen je rond de 12 was? Er kwamen heel wat verhalen. Over boekjes die je met kerst kreeg op zondagsschool, meestal van Callenbach van van der Hulst. Rozemarijntje werd nog al eens genoemd. Ook Bolke de Beer was populair vroeger. Pinkeltje en Paulus de Boskabouter

Oude zusterkring door Hans Marseille

Met de Oude Zusterkring maken we voor onszelf een boekje over vrede. Hoe ziet dat eruit? Bestaat er nog ergens vrede? Jazeker, volgens de bijbel wel! Het bewijs daarvan zijn oude mensen, dankzij de vrede kunnen ze blijven leven. In tijden van oorlog gaan

mensen vroeg dood. Maar in onze kring vierten we elke keer de vrede. Zo idyllisch ziet de vrede er volgens de bijbel uit: Oude mensen die op een bankje in schaduw van hun fruitboom zitten. Je kunt de vrede voelen en ruiken. Hoe klinkt de vrede? Welk woord draagt de vrede?

Hoe ziet vrede er voor jou uit? Het lijkt veel makkelijker om over oorlog dan over vrede na te denken. Net als ziekte en gezondheid. Over je ziekte is meer te vertellen. Oorlog bedreigt ons en vraagt om actie. Vrede moet je laten begaan, Of kun je ook met vrede bezig zijn? Zou je ook meer vrede in jezelf kunnen brengen? En vrede in je omgeving, kun je dat in je relaties brengen? En de wereld? Hoe wacht de wereld op jouw vredes-bijdrage? Opeens, al pratend en schrijvend groeit het boekje: "Ik doe vrede."

Broederkring door Hans Marseille

Het dopers-kwartetspel: "Mag ik van jou, van het kwartet 'Dopers van het eerste uur', nummer 2: Jantje van Leiden?"

Jan Beukelszoon van Leyden voert een schrikbewind dat tot zijn eigen ondergang leidt. De herbergier Jan Beukelsz is als dichter, zanger en dichter een gangmaker in het Leidse stadsleven. Totdat hij in 1533 Jan Matthijsz leert kennen en zich door hem laat herdopen. Kort daarna zijn beiden te vinden in Münster, waar de eindtijd wordt verwacht. Beukelsz en Matthijs worden de leiders van de wederdopers en nemen het stadsbestuur over. Wat begonnen is als het weerloos meelijden met Christus, verandert onder druk van het beleg in gewapend meestrijden met Christus om de komst van Gods rijk te bespoedigen. Nadat Jan Mathijsz in 1535 sneuvelt, laat Jan van Leyden zich tot koning kronen. Hij schaft privébezit af, voert polygamie in, laat alle boeken behalve de bijbel verbranden en treedt meedogenloos op. Maar dan valt Münster weer in de handen van zijn vijanden. Jan Beukelsz. Van Leydenen twee medestanders worden doodgemarteld. Hun lichamen worden in kooien opgehangen aan de toren van de Lamberti-Kerk in Münster. Die kooien hangen daar nog. Maar met hen, sterft het doperse geloofsfanatisme.

Rügen door Hans Marseille

Sinds 32 jaar onderhouden de kerken van Texel contact met de kerken van het grootste eiland van Duitsland, Rügen. Het ene jaar gaan wij op bezoek, het andere jaar zijn wij gastheer. Elk jaar is er een thema dat er toe doet in ons gemeente-leven. Dit jaar is het onderwerp: Gaza en de orde van het theelepeltje van Amos Oz.

Het bijzondere van zo'n uitwisselingsprogramma zijn de persoonlijke contacten die in de loop van jaren ontstaan. Met de tussentijd van een jaar maak je steeds een nieuwe momentopname en volg je de

ontwikkeling van iemands levensweg. Een voorbeeld. Toen ik Sebastiaan leerde kennen, was hij klaar met zijn studie geografie en was hij net als aardrijkskundeleraar begonnen. Met de trein ging hij dagelijks naar Rostock waar hij les gaf. Het klonk allemaal heel positief.

De tweede keer was hij opnieuw vader geworden van een dochter. Ik begreep ook dat zijn baan Sebastiaan niet echt beviel. Hij vertelde dat de korte treinreis het enige leuk van zijn werk was. Elke ochtend dat hij moest werken, hoopte hij dat de trein het station van Rostock zou overslaan. Want het liefst zou hij de hele dag in de trein blijven zitten. Ik vroeg hem of hij zich niet zou gaan vervelen. Maar hij twijfelde aan zijn werk in het onderwijs.

De derde keer dat ik Sebastiaan zag was in Corona-tijd. Het schoolleven lag stil en hij had de kans gegrepen om zich aan te melden voor een snel-cursus treinmachinst van een jaar of twee. Vanwege het virus werd die per telefoon gegeven. Daarnaast moest hij een handboek voor Lokomotiv-führer uit zijn hoofd leren dat gebaseerd was op alle treinongelukken van de afgelopen 150 jaar. Ik twijfelde of het hem ooit zou lukken.

De vierde keer was hij er niet want hij bestuurde als co-piloot een zware goederentreinen naar Polen. Hij had allemaal nachtdiensten. Blijkbaar was het hem gelukt. Ik heb hem die keer niet gesproken want tijdens zijn werk sliep hij niet thuis. Ik was benieuwd of hij nu wel gelukkig was.

Deze keer kwam hij zaterdagochtend op me af. Hij vertelde dat ze een zoontje hadden gekregen en of ik met hem meewilde. Hij moest van Stralsund naar Greifswald en verder richting Berlijn. Als machinst op een personentrein. We stapten op perron 3 in en reden van Bergen op Rügen naar Stralsund. Daar stond de trein op hém te wachten. Sebastiaan kon alles uitleggen. Bijvoorbeeld het verschil tussen de hoorn met hoge schelle tonen en de hoorn met lage tonen. Onderweg groeten de treinen elkaar met lichtsignalen. Bij een overweg stonden auto's te wachten. Een kind van een jaar of tien zwaaide naar de trein, waarop hij de hoorn met diepe tonen liet klinken. Sebastiaan was in zijn element.

Protestants Texel

Schoenendoosactie weer van start

In deze spannende tijd zijn kinderen in noodsituaties en armoede extra kwetsbaar. Daarom doen de PKN-gemeenten weer mee aan de Schoenendoosactie. We geven kinderen ver weg een schoenendoos vol bruikbare spullen. Voor hen is dat een onbetaalbaar cadeau. Helpt u mee?

Tijdens de Schoenendoosactie versieren de kinderen en volwassenen van onze gemeenten een schoenendoos en vullen die met spulletjes die ze zelf gekocht of verzameld hebben: schoolspullen, verzorgingsartikelen, speelgoed en een knuffel. De dozen worden uitgedeeld in landen waar kinderen het moeilijk hebben. Als het toegestaan is in het land van bestemming, krijgen de kinderen ook een boekje met Bijbelse verhalen. Zo maken ze – vaak voor het eerst – kennis met het evangelie.

Hoop en toekomst

Vorig jaar gingen er meer dan 42.300 dozen naar onder meer Sierra Leone, Roemenië, Lesbos, Moldavië, Albanië en Togo. De jongens en meisjes in deze landen nemen de mooi versierde schoenendozen stralend in ontvangst. Kinderen in Moldavië hebben soms niet eens een eigen knuffel. En jongeren in Afrika kunnen vaak niet naar school als ze zelf geen schoolspullen hebben. Door de doos vol spullen krijgen ze perspectief en voelen ze zich gezien.

Geloof in actie

Ook voor onszelf is de Schoenendoosactie impactvol. Ze leren wat het is om tijd, bezit en liefde te delen met een kind ver weg. Soms geven we iets van onszelf weg wat van waarde is: dat kan een beetje pijn doen, maar het is ook bijzonder. De actie is een mooie manier om thema's zoals eerlijk delen, duurzaamheid en naastenliefde in onze kerk bespreekbaar te maken. Kinderen ontdekken hoe je het geloof heel praktisch handen en voeten kunt geven.

Uw hulp is welkom

U kunt een actiefolder krijgen waarin u meer leest over de Schoenendoosactie: hoe het werkt, en wat er in de doos mag. Voor de organisatie en het transport

van de dozen is een bijdrage van € 5,- per doos nodig. Ook dit staat beschreven in de folder. Vraag in uw kerk naar de ins en outs van de actie in uw gemeente.

Wilt u meer weten over de Schoenendoosactie? Kijk op schoenendoosactie.nl

Liturgisch bloemschikken o.l.v. Henk Vonk.

Voor donderdag 16 oktober hebben we weer een ringbijeenkomst gepland. Een ringbijeenkomst is een gelegenheid waarbij leden van de gemeenten van een bepaalde regio van onze kerk (een 'ring') elkaar kunnen ontmoeten rondom een mooi kerkelijk thema. Dit keer is dat liturgisch bloemschikken. Henk Vonk, liturgisch bloemschikker uit Haarlem wil ons verrijken met zijn kennis van de symbolische betekenis van planten en van vormen en kleuren, in de hoop dat de eigen creativiteit van de deelnemers erdoor wordt gestimuleerd.

Henk Vonk spreekt in dit verband over kerkelijke kleuren, natuurlijke materialen, om zo een duurzame bloemschikking te maken. Het idee is dat dhr Vonk al pratend een schikking maakt, waarna de deelnemers in groepjes bloemschikkingen bekijken en bedenken op welke bijbelverhalen deze zijn gebaseerd. De bijeenkomst vindt plaats in De Meerbaak, Prof. Ter Veeweg 4 in Middenmeer. Het begint om 16:00 uur en wordt beëindigd met een eenvoudige maaltijd. Van tevoren wel graag opgeven.

Wij vragen 5 euro per deelnemer, bij binnenkomst te voldoen.

Opgeven voor 11 oktober bij:

Siep Rienstra. Email: rienstra.siep@gmail.com

Namens de voorbereidingsgroep,

Jan Andries de Boer

Colofon

Inhoud:

Overdenking	1
Texel	2
Doopsgezinde Gemeente Texel	4
Protestants Texel	8
Protestantse gemeente Den Burg	9
Protestantse Waddengemeente Texel	17
Protestants Waal, Koog, Den Hoorn	21

Centrale redactie:

Doopsgezinde Gemeente Texel: Anneloes Visman

PG Den Burg: Corrie Hordijk

Protestantse Waddengemeente: Erna Tuinema

PG Waal, Koog, Den Hoorn: Corrie Poot

Predikanten: Hans Marseille

Eindredactie: Erik van der Spek

Drukwerk: Gerrit van Strien

Sponsoring: Anneke en Nico Blonk

De redactie kan artikelen inkorten of weigeren.

Inleveren kopij voor 24 oktober 17.00 uur. Niet

gemeente gebonden stukken naar:

spek-druif@introweb.nl

Predikant (maandag vrij): *ds. mevrouw Wikke Huizing*, Kogerstraat 17A, 1791 EN Den Burg, tel. 0222-365850, email wikke.huizing@outlook.com

Voorzitter kerkenraad: *mevrouw Marjan Nicolay-Mosk*, Keesomlaan 17, 1791 DA Den Burg, , tel 0222-316686, email voorzitter.pkn.denburg@texel.com.

Scriba: *mevrouw Ank van Putten*, Jan Dirksoord 53, 1791 GR Den Burg, tel. 0222-313990, email scriba.pkn.denburg@texel.com

Ledenadministratie: *mevrouw Marga Drijver-Zijm*, tel. 0222-312300, email mh.drijver@kpnmail.nl

College van Kerkrentmeesters: penningmeester en administratie Tessels Kerkblad: *de heer Douwe Kooiker*, Driehuizen 12, tel 0222-315577, email penningmeester@pkndenburg.nl . Bankrekeningnummers:

- Kerkbalans IBAN rekeningnr. NL18RABO 03625.12302;
- Voor alle andere kerkelijke bijdragen/collectes IBAN rekeningnr. NL62RABO 01220.41720

College van Diakenen rekeningnr. NL50RABO0137195761.

- **Redactie kerkblad**: *mevrouw Corrie Hordijk*, Vroonlant 15, 1791WK Den Burg, email: redactie.kerkblad.pknndenburg@pkndenburg.nl

Gebouwen: "De Schakel" en "De Burght": 0222-365933. Voor reserveringen van "De Schakel" kunt u zich melden bij *mevrouw Ank van Putten*, tel. 0222-313990, email: scriba.pkn.denburg@texel.com

Kerkhof: *de heer Erik v.d. Spek*, email: beheerder.begraafplaats@pkndenburg.nl

Vertrouwenspersonen: *ds. de heer Michiel Aten*, tel 0610811430, email michielen@hotmail.com en *mevrouw Joke de Goede*, tel. 0644304075, email.degoede.joke@gmail.com

Website <https://www.pknndenburg.nl>

Kerkdiensten

Zondag 12 okt	9.30 uur	Ds.: ds. W. Huizing Organist: Jan Kruithof Collecten: 1 ^e EDW project, inloophuis deel 2.0 2 ^e kerk, 3 ^e onderhoud gebouwen Zondagsbrief: Carla Bakker
Zondag 19 okt	9.30 uur	Ds.: ds. W. Huizing Organist: Dyo Wassink Collecten: 1 ^e Diaconie, 2 ^e kerk, 3 ^e onderhoud orgel Zondagsbrief: Carla Bakker
Zondag 26 okt Wintertijd	10.00 uur	Ds.: ds. D. van Arkel uit Leusden Organist: Jan Kruithof Collecten: 1 ^e bloemengroet, 2 ^e kerk, 3 ^e Solidariteitskas Zondagsbrief: Carla Bakker
Zondag 2 nov Dankdag	10.00 uur	Ds.: ds. W. Huizing Organist: Dyo Wassink Collecten: Kerk In Actie Myanmar, 2 ^e Dankdag, 3 ^e Pastoraat Zondagsbrief: Iris Stekelenburg
Zondag 9 nov Heilig Avondmaal	10.00 uur	Ds.: ds. P. Barnard uit Blaricum Organist: Jan Kruithof Collecten: Werelddiaconaat, Uitgang verwarming Zondagsbrief: Iris Stekelenburg

Agenda

Maandag 13 okt	19.45 uur	Cantorij in De Burght
Dinsdag 14 okt	19.30 uur	Vergadering Kerkenraad in De Schakel
Woensdag 15 okt	19.30 uur	Zin in Film, in de Schakel
Vrijdag 17 tm 31 okt		Tentoonstelling 80 jaar bevrijding
Zondag 19 okt	ca 12.30 uur	Vrijheidsmaaltijd met eigen inbreng, zie bij algemeen voorin dit blad

Maandag 20 okt	19.45 uur	Cantorij in De Burght
Donderdag 23 okt	19.00 uur	Diaconievergadering in de Schakel
Vrijdag 24 okt	Vóór 17.00 uur	Kopij kerkblad inleveren bij Corrie Hordijk
Maandag 27 okt	19.45 uur	Cantorij in De Burght
Maandag 2 nov	19.45 uur	Cantorij in De Burght
Donderdag 6 nov	10.30 uur	Praatcafé in de Gollards, ds. David Lodder
Vrijdag 7 nov	10-16 uur	Bazaar in De Burght

➤ Voor actuele activiteiten in De Burght zie <https://www.pkndenburg.nl/index-activiteiten.html>.

Van de predikant

Rommelige gedachten

Op moment van schrijven lig ik voor pampus op de bank. Ziek. Een griepje, of iets dergelijks. Zeer waarschijnlijk opgelopen op Rügen. Woensdagavond ging het, na een aanloop van verkoudheid, mis. U kent het wel: bonkend hoofd, koorts na eerst niet warm kunnen worden, overal pijn en als je even opstaat lijkt het alsof je armen en benen niet bij je lijf horen. Gelukkig gebeurt het net vóór een vrij weekeinde, dus u heeft er niet teveel last van 😊.

Het hoofd werkt ook anders dan normaal. Er schieten allerlei gedachten door elkaar heen. Zo lig ik al een hele kerstnachtviering uit te denken rond de Magiërs uit Mattheüs. In mijn gedachten doen die hele gekke dingen... Dit dan weer vermengt met beelden uit het nieuws. We gaan het zien wat ik me daar tegen Kerst nog van herinner...

Eerst krijgen we nog een grote tentoonstelling in de kerk. Alle panelen van Arjan Trap, die nu nog bij alle kerken staan, komen naar ons. En dan vóór in de kerk, op de panelen van eerdere fototentoonstellingen, de bladzijden van het stripboek over De Opstand. Eromheen zullen allerlei activiteiten plaats vinden (zie de voor-aankondiging op de tweede pagina van dit blad). Het is een voorecht om hiervoor samen te werken met Arjan Trap, Eric Hercules en Martin van Daalen. En straks allerlei vrijwilligers.

Afijn, als u dit leest ben ik vast weer beter en ontmoeten we elkaar dit herfstseizoen op vele momenten. Een hartelijke groet, ds. Wikke Huizing

Pastoraat

Meerdere mensen in de gemeente zijn korte of langere tijd ziek of dragen zorg voor een geliefd familielid waarmee het niet goed gaat. Niet iedereen wil dat in het Kerkblad hebben staan maar wie de diensten volgt hoort de voorbeden én naar wie de bloemen gaan.

Op dit moment noemen we Martha Kreeft-Boks. Zij is gevallen, heup gebroken, geopereerd en bij verschijnen van dit blad waarschijnlijk weer terug op de Beatrixlaan 45 D, 1791 GA, Den Burg. Een kaartje of telefoontje zal goed doen!

Bij Henk en Ria Keyser zijn er zorgen. Ria gaat achteruit en het is niet goed duidelijk waardoor dit komt. Er zijn allerlei onderzoeken gaande. We wensen hen moed toe en de nabijheid van de Eeuwige, in de aandacht van mensen, om dit alles te ondergaan.

Ook bij let en Eef Eelman zijn er onzekerheden en

lichamelijke beperkingen. We leven met hen, en met vele anderen, mee.

Zin in Film woensdag 15 oktober, 19.30 uur

Als de dagen korter worden is er niks zo leuk als in een film wegduiken. Het liefst een film die ons gedachten en beelden aanreikt die we allicht nog niet kenden. Daar zijn er gelukkig veel van. Op dit moment weet ik nog geen titel te melden maar dat komt t.z.t. op de Zondagsbrief. Houd u de datum in elk geval vrij!

Wikke Huizing

Kerkasiel Kampen

In augustus hebben we een viering verzorgd in het Kerkasiel te Kampen. Op de terugweg werd uitgesproken dat we nog wel een keer een bijdrage kunnen leveren. Dat kan op donderdag 13 november a.s. De tijden waarop wij kunnen (van ver weg aan reizend) zijn het snelst gevuld, zag ik in het rooster. Deze donderdag lijkt mij goed mogelijk en ik heb ons ingeschreven van 12 tot 16 uur. Dat zijn twee blokken van twee uur. Veel voorgangers doen dat, ook om de rit zoveel mogelijk effect te laten hebben. Het is in november allicht ook minder aantrekkelijk om Kampen in te gaan. Maar er is niets in steen gegrift.... mocht dit te veel zijn, dan hef ik het laatste blok op. Er zit overigens een ruime pauze in die vier uur en we kunnen het geheel zo ontspannen mogelijk invullen.

Net als de vorige keer is enig overleg (en ideeën voor inbreng) vooraf nodig en dat wil ik graag doen op donderdag 6 november. Eind van de middag, in De Schakel. U kunt zich opgeven bij mij: mondeling of via wikke.huizing@outlook.com of 06-10872089. We kunnen echt een verschil maken, met z'n allen, hoe bescheiden ook!

Wikke Huizing

Van de Diaconie

Afgelopen maanden juni t/m augustus 2025 mochten wij het volgende ontvangen:

31 aug	Noodhulp t.b.v. het Rode Kruis	€ 250,00
07 sept	St. Oost-Europa Texel	€ 350,00
14 sept	Hospice Texel	€ 200,00

Zondag 21 sept Vredeszondag. Het doel van de collecte wordt door de Raad van Kerken bepaald. Het Voedselbankbusje van Mary Veltkamp bevatte € 85,00, ook mochten wij weer een anonieme gift voor de zending ontvangen à € 85,00, waarvoor onze hartelijke dank.

Het collecte rooster oktober.

* Zondag 12 okt Eil. Diaconaal Werk: Project Inloophuis de Deel 2.0. In het gebouw van de schuttersvereniging aan de Emmalaan is opvang geregeld voor mensen met dementie en niet aangeboren hersenletsel (NAH), ook leden van de Reumavereniging komen hier bij elkaar en de ROPARUN houdt er vergaderingen. De Diaconie draagt bij aan de inrichting van deze locatie en maakt "uitjes" enz. mogelijk.

* Zondag 19 okt Diaconie

* Zondag 26 okt Bloemengroet. Elke zondag worden de bloemen uit de kerk als "Groet van de Gemeente" bij leden van onze gemeente gebracht.

* Zondag 02 nov **Kerk In Actie Myanmar**. Kerken ondersteunen jongeren bij traumaverwerking. Sinds de militaire coupe in 2021 is het geweld in Myanmar schrikbarend toegenomen. Veel kinderen en jongeren zijn getraumatiseerd, drugsverslaving en zelfmoord nemen toe. Praten over psychisch welzijn is echter taboe. De Raad van Kerken wil dat doorbreken en traint kerkleiders in psychosociale zorg, zodat zij jongeren kunnen helpen bij traumaverwerking. Ook stimuleert de Raad ouders aandacht te hebben voor de geestelijke gezondheid van hun kinderen. Zo verspreidt de Raad van Kerken Gods licht onder jongeren in Myanmar.

* Zondag 09 nov Werelddiaconaat. Heilig Avondmaal.

Een gift mag ook overgemaakt worden op rekening van de Diaconie: **NL50RABO0137195761, graag ovv het doel van uw gift.** Waar nodig vult de Diaconie de collectes aan.

Namens de Diaconie Bea Aalders en Anke van Harten.

Van de Kerkenraad.

Net als in de tweede kamer heeft ook de kerkenraad een zomerreces gehouden en hebben we in augustus niet vergaderd. Op 9 september zijn we weer bij elkaar gekomen. Na het welkom van Marjan opende Wikke deze vergadering.

Classispredikant ds. P. Verhoef bracht ons een bezoek. Zijn eerste vraag: "Hoe is het bij jullie?" De colleges functioneren goed, maar het is best wel moeilijk nieuwe, wat minder oude mensen in de kerkenraad te krijgen. We zijn tevreden, maar niet zorgeloos. Bij de ouderlingen is extra ondersteuning gewenst, al kunnen sommige taken aan anderen worden uitbesteed. De diaconie is aan het verkennen hoe er eilandelijk kan worden samengewerkt. Ds. Verhoef sluit af met een gebed voor onze gemeente. Van 17-22 november is er weer een KIA-collecte. Tjeert Olthof coördineert dit weer.

Corrie Eelman heeft opgezegd als koster en is daarvoor bedankt door het college van kerkrentmeesters. We zijn nog steeds op zoek naar nieuwe koster!!!

De Diaconie gaat een groot letter liedboek aanschaffen, dit komt in de kerk te liggen en kan gebruikt worden door o.a. gasten.

Door een tekort aan ouderlingen blijven er taken liggen, hiervoor gaan we anderen zoeken. Het

college van kerkrentmeesters en de diaconie hebben deze zomer een paar keer ingevallen bij de diensten van Waal/Koog/den Hoorn in de Koog, omdat ook deze gemeente kampt met een tekort aan mensen. Diaconie en Cvk gaan een aantal nieuwe liedboeken aanschaffen. De jaarlijkse collecte voor Kerk en Israël wordt dit jaar bestemd voor de Stichting Joods-Christelijke Dialoog.

Op 14 september is Anneke Veltkamp Visser bevestigd als diaken, welkom Anneke!! 12 oktober wordt er afscheid van Arie Maat als diaken genomen en Nico Blonk herbevestigd als kerkrentmeester. Nadat Wikke de vergadering heeft afgesloten, gaan we weer naar huis. Uw Kerkenraad.

Van de voorzitter,

Nog heerlijk nagenietend van de voorstelling 'Echt Op Sien Tessels, Ferhale en versies over TESO' - als len fon de are kont (een aanwaaier) - startte dominee Ciska Stark de dienst van 28 september 2025 met het noemen van deze voorstelling. Ze beschreef wat ik ook voelde, namelijk dat het zo mooi is om gezamenlijk een taal te hebben, waarin je met elkaar verbonden bent. En ik voelde mij zaterdag de 27^e welkom - en zelfs trots - om daar ook deel van uit te mogen maken. Taal is voor mij niet alleen het hebben van woorden en zinnen, maar ook de intentie om elkaar te willen begrijpen. 'Spreken' vanuit je hart hoort daar voor mij ook bij. Want soms is een gesprek met woorden niet meer mogelijk: hoe mooi is het dan te mogen ervaren dat ook op andere wijze verbondenheid mogelijk is.

Binnen onze gemeente ervaar ik ook verbondenheid. En ik nodig u, die dit leest uit om zich welkom te voelen om onderdeel van die verbondenheid te zijn. Op welke wijze dat is, mag u zelf aangeven. Ik ben daar zeer benieuwd naar, want vernieuwende ideeën zijn enorm welkom. Laat ons elkaar daarin inspireren. Marjan Nicolay-Mosk

Van de kerkrentmeesters

Monumentendag een succes

Dit jaar stond De Burght weer op de lijst van te bezoeken monumenten tijdens Open Monumentendag. Nu is ons monument van april - oktober vier dagen in de week open, zo ook op de zaterdag van monumentendag. Maar deze dag was er iets extra's. Onze organist Dyo Wassink gaf uitleg over ons net gerestaureerde orgel en liet het ook klinken. Dit trok diverse liefhebbers, waaronder ook een organist die ook de kans benutte om het orgel te bespelen. Ondanks het matige weer bezochten veel mensen De Burght, bekeken het gebouw en de tentoonstelling en een behoorlijk deel maakte ook gebruik van de audiotour. 101 mensen beklommen tussen de buien door de toren.

Collecten van aug. 2025

Kerk	€ 153,55
Onderhoud gebouwen	€ 62,50
Onderhoud orgel	€ 55,75
Zomerkerk	€ 129,90
Quotum	€ 186,05

Dankdag actie+ gemeentegids

Dankdag is het moment dat we binnen de Protestantse Kerk stil staan bij alles waar we dankbaar voor mogen zijn. De vruchten van het land, de producten en diensten die we produceren, maar vooral ook de steun die we elkaar verlenen. Het is ook een moment om met anderen te delen en bij te dragen aan het voortleven van onze (kerkelijke) samenleving. Dit is een van de redenen waarom de kerkenraad de traditionele eindejaarscollecte heeft vervangen door een dankdagcollecte.

Met het Tessels kerkblad van oktober worden de dankdag enveloppen rondgebracht en de gemeenteleden die geen abonnee zijn krijgen de enveloppe ook in de bus.

Voor verschillende activiteiten binnen onze gemeente is geld nodig en daarom vragen wij u om een extra gift. Helpt u mee om Geloof, Hoop en Liefde nog meer te verwezenlijken in een waarde volle kerk? Zondag 2 november zal er speciale aandacht zijn voor de Dankdag.

Alvast hartelijk dank voor uw bijdrage. De kerkrentmeesters.

Nijvere handen hebben er weer voor gezorgd dat u met de dankdag enveloppe ook de Gemeentegids 2025/2026 ontvangt. In een jaar tijd wijzigen toch nogal wat (mail)adressen, tarieven en wijkindelingen. Mocht u iets willen opzoeken gebruik dan de nieuwste versie. Als u een extra exemplaar nodig hebt dan liggen er voldoende op de houten tafel links bij binnenkomst van de kerkzaal.

Naar Rügen

Donderdag 18 september jl. vertrokken we met drie auto's naar het grootste Duitse eiland Rügen. Het ligt een heel stuk voorbij Hamburg en hoorde vroeger bij de DDR. De Evangelisch-Lutherse kerk in Bergen op

dit eiland heeft al meer dan 30 jaar een zustersverband met verschillende kerken op Texel. Ik ging voor het eerst mee. Na wat 'Stau' kwamen we rond 19.00 uur aan en werden hartelijk ontvangen met soep en brood. Iedereen vertrok met zijn of haar gastgezin. Ik mocht mee met Axel en Nele. Zij wonen tien stappen en 101 treden verwijderd van de Ostzee. Dus samen in het donker nog even de goed verlichte trap naar beneden genomen. Vrijdag bracht iedereen door met het gastgezin. 's Avonds troffen we elkaar in de gemeenschapsruimte van de kerk en hadden het over vrede in het algemeen en de situatie Israël – Palestina in het bijzonder. Als symbool kozen we een theelepeltje, gebaseerd op een verhaal van verteller en vredesactivist Amoz Oz. 'Als er brand is, kun je wegreppen, een brief schrijven of blussen. Neem een emmer, glas of desnoods een theelepeltje water.' (zie ook De orde van het Theelepeltje, www.theelepeltje.nl). Als blijk van vriendschap gaven we iedereen een theelepeltje-speldje, herinneringstheelepeltjes voor de keukens van de kerk en een vredesduif, gemaakt van (thee)lepels. Zaterdag bezochten we een herfstmarkt. Zondag was er een gezamenlijke kerkdienst en maandag vertrokken we weer naar Texel. Verhalen over de DDR, goede gesprekken over geloof en andere zaken, mooie natuur en fijne contacten. Indrukwekkend en waardevol. Iris Stekelenburg namens de Rügen-groep

Foto, gemaakt door Daan van Sijp

Schoenendoosactie start 28 september

Al jaren doen wij als kerk mee aan de Schoenendoosactie van Gain.

Ook dit jaar zullen Tineke, Alide en Anneke zich weer enthousiast voor de actie inzetten. Helpt u weer mee?

Tijdens de Schoenendoosactie maken we van een schoenendoos een cadeau voor in kind dat het moeilijk heeft. Dit doen we door de doos te versieren en te vullen met schoolspullen,

verzorgingsartikelen, speelgoed en een knuffel. De

dozen worden ingezameld en verzonden naar landen waar veel kinderen het moeilijk hebben.

Vorig jaar gingen er meer dan 42.300 dozen naar onder meer Sierra Leone, Roemenië, Moldavië, Albanië en Togo. En naar vluchtelingen kampen op Lesbos. De kinderen die een doos ontvangen hebben vrijwel niets. Hierdoor kunnen zij niet naar school en kunnen zij niet spelen. Zij kunnen geen kind zijn. Door de doos vol spullen krijgen ze perspectief en voelen ze zich gezien. De schoenendoos is veelal hun kostbaarste bezit.

Uw hulp is welkom

Omdat we graag veel kinderen willen verrassen met een schoenendoos is uw hulp zeer welkom. In de periode van 28 september t/m 25 oktober kunt u voor en na de dienst in de kerk een actiefolder krijgen waarin u meer leest over de Schoenendoosactie: hoe het werkt, en wat er in de doos mag.

Tot en met dankdag kunt u de schoenendozen, spullen voor in de dozen of een financiële bijdrage voor de actie ook weer voor of na de dienst inleveren. Voor de organisatie en het transport van de dozen is een bijdrage van € 5,- per doos nodig. We willen vragen of u wanneer u via de QR-code op de envelop een bijdrage overmaakt dit op de envelop te vermelden en de envelop bij ons in te leveren. Zo kunnen wij in de gaten houden of de totale bijdrage voldoende is om de bij ons ingeleverde dozen te verzenden.

Voor vragen zijn wij voor en na de dienst achter in de kerk aanwezig. Maar u kunt ook telefonisch contact opnemen. Bijvoorbeeld als u wil dat wij iets bij u op komen halen.

Alvast bedankt voor uw inzet. Tineke Ramaker 0643708690, Alide Zegers 0626464695 en Anneke Visser 0629596694

Wilt u meer weten over de Schoenendoosactie? Kijk op schoenendoosactie.nl

Bazaar 2025

Vrijdag 7 November is er Bazaar van de PKN Gemeente, in het kerkgebouw van de Burg "De Burgcht" De opbrengst wordt gebruikt voor het onderhoud van de kerk. Dit jaar is het orgel gerestaureerd, en zo zijn er altijd weer nieuwe verbeteringen nodig.

De deuren gaan om 10 uur open, en we sluiten om 15.30 uur.

Er is weer een gezellige rommelmarkt en vele raadspelletjes, u kunt ook even heerlijk snuffelen door alle boeken die we hebben.

We hopen dat u allemaal weer langskomt al is het alleen maar om even bij te praten, bij het genot van een kopje koffie met gebak natuurlijk.

Zoals elk jaar worden er weer heerlijke olieballen gebakken, u kunt ze kopen voor 5 euro per zak.

's-Avonds om 8 UUR is er onder het genot van een hapje en een drankje,

EEN GROTE BINGO MET MOOIE PRIJZEN

U moet dan in de Schakel zijn het gebouw naast de kerk.

Heeft u misschien wat levensmiddelen, prijsjes of afgedankte spulletjes voor ons, we komen het in de week voor de bazaar bij u thuis ophalen.

U kunt bellen naar 0640094506 Nico Blonk
0610680202 Sjaak Sipsma

U kunt de spullen ook woensdag en donderdag voor de bazaar in de kerk afleveren.

We gaan er weer een gezellige dag van maken !!!
Tot ziens op de bazaar.

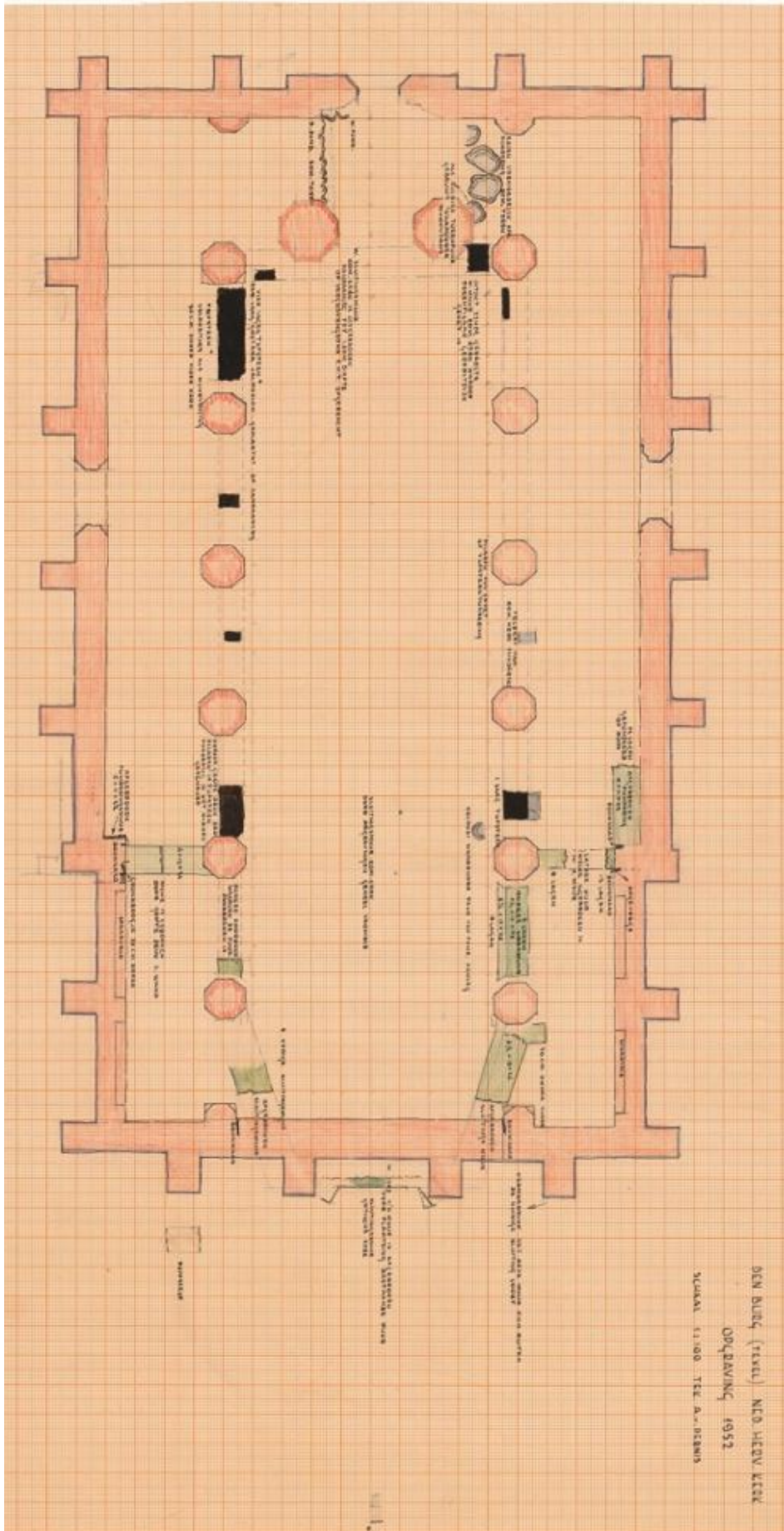
Geschiedenis kerkgebouw De Burght

Op basis van opgravingen is bekend dat op de plek waar nu het kerkgebouw van de Protestantse Gemeente Den Burg De Burght staat een Romaans tufstenenkerkje heeft gestaan, vermoedelijk gebouwd omstreeks 1150. Doordat de fundamenteën bij opgravingen in 1952 zijn teruggevonden weten we hoe groot dit kerkgebouw was. In de loop van eeuwen geleidelijk uitgebouwd tot het huidige kerkgebouw, waarbij het eerste gebouw ook geleidelijk is gesloopt.

De ontwikkeling tot wat we nu als kerkgebouw kennen was begin 17e eeuw afgerond, daarbij is het laatste koor dat aan oostzijde was gebouwd gesloopt en de muur gedicht. Het veldkeien fundament van het eerste stenen kerkgebouw is opnieuw gebruikt. De pilaren in het kerkgebouw rusten op dit fundament, dat ongeveer 20cm onder de vloertegels ligt. De kerk heeft een laatgotische bouw met drie beuken en een ingebouwde toren die in de kerk op twee zuilen rust. Het tongewelf van de kerk wordt gesteund door zware eiken balken.

Houten kerkgebouw

Het eerste houten kerkgebouw is vermoedelijk in het begin van de 9e eeuw gebouwd op of naast een oude Germaanse offer- en/of gerechtsplek. Er zijn keien aangetroffen die mogelijk onderdeel zijn van een cirkel rond deze plek, het huidige gebouw past ongeveer binnen deze cirkel.

plaatsen gebouwd. Paus Gregorius de Grote gaf een instructie waaruit blijkt dat men bij de kerstening de eerste kerk naast de heilige plekken moest bouwen: *Men moet bij dit werk de tempels van hun afgoden volstrekt niet verwoesten maar alleen de afgodsbeelden die daar staan. Als dan het volk ziet dat zijn tempels niet verwoest worden, kan het zijn dwaling van harte afleggen, de ware God erkennen en aanbidden en naar oude gewoonte samenkomen op de vertrouwde plaatsen. Want het is zonder twijfel onmogelijk uit onbuigzame geesten alles in een keer weg te nemen. Wie naar de hoogste top wil klimmen gaat ook stap voor stap omhoog*

Een standaardmaat voor vroege houten kerken was 8,24x3,81m. Bij archeologisch onderzoek zijn binnen de ruimte van het kerkgebouw geen sporen gevonden die op een oud houtengebouw wijzen. Dit kan zowel komen doordat deze daar niet gestaan heeft als doordat de sporen door de begravingen in het kerkgebouw zijn verstoord of verwijderd. In de Michaëlskerk in Oosterland op Wieringen zijn sporen van een dergelijke kerk gevonden.

In de 2^e Wereld Oorlog heeft archeoloog Jacob Friesen, toen Insel Commandant van Texel, opgravingen gedaan in het park de Wezentuin. Door deze opgraving kwam onder andere een grondpatroon van een uit hout opgetrokken schuur tevoorschijn. Deze schuur was 5 meter breed en 11 meter lang met afgeronde hoeken. Buiten om het gebouw moeten rechthoekige steunpalen voor het dak hebben gestaan. Deze schuur was Oost-West georiënteerd, evenwijdig aan de huidige kerk. Jacob Friesen heeft deze schuur gedateerd in de vroege middeleeuwen.

A. Pernis 1952

Mogelijk heeft de houtenkerk niet in deze cirkel gestaan, de eerste kerken zijn vaak naast de heilige

Woltering beschrijft in 2002 dat dit gebouw niet overeenkomt met plattegronden van boerenschuren

in de Vroege-Middeleeuwen. Het gebouw moet dus een andere bestemming hebben gehad. Het formaat is groter dan de eerdergenoemde standaardmaat voor houten kerken in deze regio, maar komt overeen de maten die bekend zijn van een houten kerkgebouw in Assendelft.

Behalve ingegraven staanders hadden deze kerkgebouwen vaak onderregels gemaakt van keien of palen die de wanden droegen. De ingang was op de lange zijde. Er kon naast de kerk een klokkenstoel met een luidklok staan. In de 9^e en 10^e eeuw zijn veel kerken verbrand door de Noormannen. Het is ook

mogelijk dat een houtenkerk voorzien was van zodenwanden, lang een gewone bouwvorm voor huizen en hutkommen, maar ook waterputten en natuurlijk tuinwallen. Een eeuw geleden woonden er nog mensen in zoneketen (keten gebouwd van zoden) in de duinen.

Het is ook niet uit te sluiten dat op beide locaties een periode een kerkgebouw gestaan heeft binnen een paar eeuwen is een brand, zeker met de aanwezigheid van de Vikingen, of andere reden om nieuw te bouwen niet uit te sluiten.

Waddengemeente Texel

Oesterstraat 11 1794 AR Oosterend Texel
Predikanten Ds,Geertje de Vries tel 06-25550285
Ds,Evert van Leersum tel 06-23467137
Email: dsgeertje@gmail.com
Email: ewjvleersum@gmail.com

Voorzitter kerkenraad Mw E.Drijver Tuinema tel 06-53559997
Penningmeester : Dhr P.Bas, tel 0222-318871
Rekeningnummer t.n.v.de Protestantse Waddengemeente Texel
NL19RBRB069 5893 211
Het RSIN- nummer van de Waddengemeente: 002860715
Voorzitter v Col v Kerkrentmeesters: Dhr D. de Lugt tel 06-40100177
Voorzitter v College v Diakenen : Mw J.Brouwer-Medema tel 0222-318946
Penningmeester Diaconie : Mw.Heike Bremer
Rekeningnummer diaconie: NL76RBRB0691740100
Kopij kerkblad : Erna DrijverTuinema ;marcodrijver@kpnmail.nl
Kopij zondagsbrief inleveren bij redactiezondagsbrief@waddengemeente.nl
Kerkelijk centrum de Parel beheerders Marian en Jan Krotje tel 0222-318930

Protestantse Waddengemeente Texel

Rooster Oktober

5/10 10.00uur Startzondag

12/10 10.00uur Waddenkerk de Cocksdorp	Drs.Co Boon
Opening t Gebouwtje	
19/10 10.00uur Zeemanskerk Oudeschild	Ds. J . Vonk Hommerts
26/10 10.00uur Maartenskerk Oosterend	Ds. E.W.J van Leersum
2/11 10.00uur Waddenkerk de Cocksdorp	Ds. E.W.J van Leersum
Avondmaal	

Allerzielen	Maartenskerk Oosterend	19.00uur	20.00uur
	Zeemanskerk Oudeschild	16.00uur	17.00uur
	Waddenkerk Cocksdorp	 16.00uur.....	17.00uur

Bij de tijd

De laatste weken schiet mij steeds het oude liedje van Gerard Cox door het hoofd: 't Is weer voorbij die mooie zomer'. De 'r' is weer in de maand en voor mij betekent dat: weer sokken aan, de jassen weer tevoorschijn, en de warme truien die ergens achter in de kast beland waren, maar weer wat naar voren halen. Nu verschilt het wel van dag tot dag. Soms denk je: nou nou het is echt herfst. En op een dag als vandaag is het eerder nazomer.

Buiten is het de tijd van oogst, van sloten maaien, aardappels rooien, mais verhakelen. Ook is het de start van een nieuw seizoen voor scholieren en studenten.

Kerkelijk is dit ook de tijd van oogst, en kerkelijk betekent dit vooral bezinning op de bestemming van je bestaan. Het is een tijd van dankbaarheid. Die dankbaarheid is bitterzoet, want het is ook het seizoen van herdenken, van wie ons zijn voorgegaan uit de tijd in Gods eeuwigheid.

Oktober is daarin meer nazomer, november is echt herfst.

In het liedboek staan een aantal mooie oogstliederen. In lied 720, geïnspireerd op Prediker 3, worden daarin bij de oogst indringende vragen gesteld.

Oogsten is de balans opmaken, beoordelen of wat je zaait genoeg heeft opgebracht, maar: 'Alleen te leven om te tellen, wat je vandaag of morgen wint / maar

niets kan je tevredenstellen, het is als najagen van wind'. Oogst betekent bijbels gesproken iets anders dan volle handen of schuren. Het betekent ook genade, genieten van wat je toevallt, opademen en weten: God geeft ook rust. Als kroon op zijn scheppingswerk schiep hij de lege tijd, tijd om te herstellen. 'Alleen te leven om te dragen en nooit weer worden als een kind / altijd jezelf maar overvragen, ook dit is najagen van wind'.

Ik wens ons toe dat we genieten van deze tijd. Dat dankbaarheid de boventoon mag voeren, ook in de drukte van alle dag. Dat we de tijd nemen om onze handen leeg te houden, om te kunnen ontvangen wat er komt. Dat we onszelf en elkaar niet overvragen, maar ontmoeten met vrede. Dan wordt het een warme herfst. Geniet het leven als een gave. Geen mens weet wat hij morgen vindt./ Dus werp je brood uit op het water, en let niet altijd op de wind.

Ds. Geertje de Vries

Taize viering op 12 oktober

Op zondagavond 12 oktober is er een sfeervolle Taize-vinging in de Francisca Romana kerk in De Cocksdorp. De viering begint om 19.30 uur.

Voorgangers zijn diaken Henk Schrader en ds. Evert van Leersum. Een Taize-vinging wordt gekenmerkt door eenvoud. Er is ruimte voor stilte. De liederen zijn

kort, maar worden verschillende malen herhaald. Een aantal daarvan zijn bekend en geliefd, zoals bijvoorbeeld 'Laudate omnes gentes', en 'Als alles duister is'. Een muziekgroep zorgt voor sfeervolle begeleiding. Er is gelegenheid om een kaarsje aan te steken. Iedereen is van harte welkom.

Gespreksgroep De Cocksdorp

Op 23 oktober komt de gespreksgroep weer bij elkaar. Deze keer kunnen we weer te recht in het mooi opgeknapt Gebouwtje. Heel veel dank aan Els en Erna en iedereen die zich heeft ingespannen om het Gebouwtje gezellig en praktisch te maken voor de toekomst. De ochtend begint om 10.00 uur.

2 november Allerzielen

Op 2 november wordt Allerzielen gevierd. Een dag die in Nederland steeds meer in de belangstelling staat. Het is van oudsher een dag in de Rooms Katholieke traditie waarop de overledenen worden herdacht. Mensen gaan dan naar de kerk om een kaarsje aan te steken en/of gaan naar de begraafplaats om een bloem bij het graf te brengen. Het gedenken van de gestorvenen in de herfsttijd is echter al een veel oudere gewoonte en vindt zijn oorsprong in allerlei voorchristelijke tradities. Tegenwoordig vinden ook steeds meer mensen van buiten de kerk het fijn om op of rond 2 november hun geliefden te gedenken.

Als Waddengemeente willen we iedereen graag de gelegenheid geven om die dag een kaarsje te komen aansteken in onze kerkgebouwen. De kerken zijn dan open, er zal wat muziek te horen zijn en er is vooral rust en licht.

De Waddenkerk in De Cocksdorp is open van 16.00 tot 17.00 uur.

De Zeemanskerk in Oudeschild is open van 16.00 tot 17.00 uur.

De Maartenskerk in Oosterend is geopend van 19.00 uur tot 20.00 uur. Iedereen is van harte welkom!

Dankdag

Op 9 november is de zondag waarop wij de Dankdag vieren. Er zijn weer twee vieringen, in Oudeschild en in Oosterend, beide om 18.00 uur. U bent van harte uitgenodigd voor de maaltijd. Daarvoor kunt u zich

aanmelden bij Erna Drijver voor Oosterend en bij Jaap en Joke Visser voor Oudeschild. Nadere informatie komt op de zondagsbrieven.

Diaconaal Team

Schoenendoosactie 2025

Het Diaconale Team gaat in samenwerking met Basisschool de Vliekotter dit najaar de Schoenendoosactie weer organiseren. De actie begint op 19 oktober en zal in de Waddendienst in Oosterend op 16 november worden afgesloten. Onrecht, armoede, oorlog, ongelijkheid. Als het niet goed gaat in een land, raakt dat kinderen vaak het meest. Hun bestaan en hun dromen staan op het spel. Soms denk je: konden we maar iets doen! Met de Schoenendoosactie kun je deze kinderen écht helpen. Die doos vol spullen maakt dat een kind zich gezien voelt, naar school kan en weer toekomst ziet. We gaan er weer een mooie actie van maken, doet u ook mee?

Collectes

De collecten brachten in augustus 2025 € 1.151,10 waarvoor onze hartelijke dank

Het rooster voor oktober 2025 ziet er als volgt uit:

Zondag 5 okt.: inspiratiezondag: Collecte: Bartiméus
Zondag 12 okt: 1e collecte: KIA: Oekraïne verdient onze blijvende steun

Zondag 19 okt: (start schoenendoosactie) 1e collecte: diaconie, uitgangscollecte: KIA

Werelddiaconaat Bangladesh

Zondag 26 okt: 1e collecte: KIA: Oekraïne verdient onze blijvende steun

Zondag 2 nov.: dankdag

Zondag 9 nov.: avondmaal: 1e collecte: diaconie, uitgangscollecte: Texels project: De Deel

Zondag 16 nov.: 1e collecte: schoenendoosactie, uitgangscollecte: Voedselbank Texel.

Mocht u aan één van de bovenstaande collectes willen bijdragen, dan kunt u uw bijdrage overmaken naar: NL76 RBRB 0691 7401 00 t.n.v. Diaconie Protestantse Waddengemeente. U kunt dan bij de mededelingen het collectedoel of de collectedatum vermelden.

Een hartelijke groet van de leden van het Diaconaal Team.

Overpeinzingen van een aardebestormer...

God zei: "Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken. (...)" Dat staat in Genesis 1: 26. Dat betekent niet dat we letterlijk lijken op God, met ons hoofd, armen en benen, enz. Want dan kom je al snel in de verleiding om te geloven dat God die bezadigde alziende oude man is die ver van ons in de hoge hemel woont. Veel meer gaat het hier om te doen wat God al deed voordat er mensen bestonden. En dat is: in liefde heersen over Zijn schepping met alle leven daarin. Dat is onze opdracht. Daarmee mogen wij op God lijken, met een hoofd om te denken, met een hart vol liefde, met handen om te doen en met een door God uitgedacht lichaam dat van top tot teen geschikt is om die opdracht uit te voeren.

Beste lezeressen en lezers, verreweg de meeste mensen willen dat ook: met passie bezig zijn met de bedoeling om de schepping overeind te houden. Met dat gegeven moet het toch mogelijk zijn om het klimaat, de energie, stikstof, migratie, etc. te beheersen op een verantwoorde wijze.

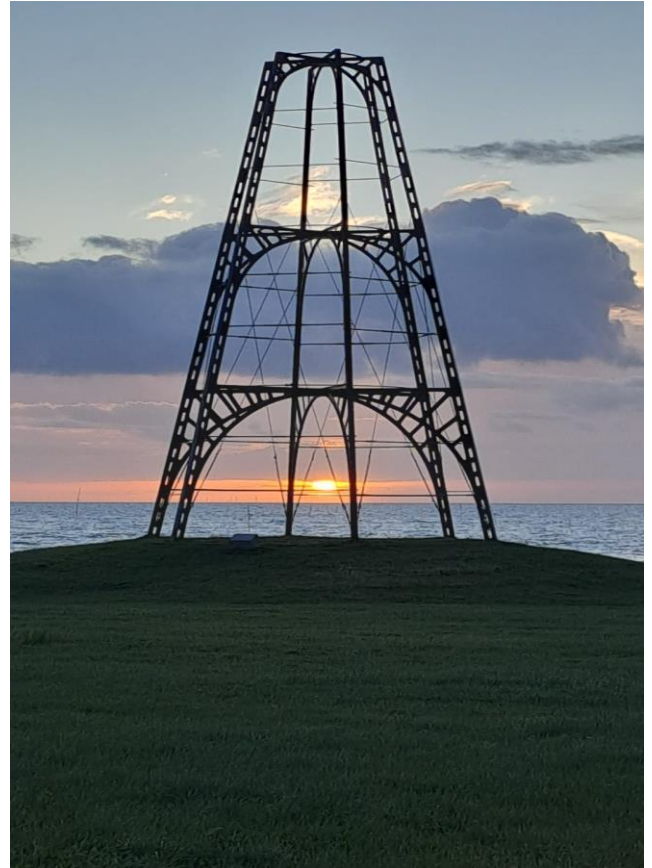
"Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken." Weet u, daaraan dacht ik toen ik de winkel van Mantje binnenstapte, de meest bekende modezaak op Texel.

Heus waar, hij zit er nog steeds. Al jarenlang begroet ik hem. Op een bank midden in de winkel bij de schoenafdeling zit ie, die modieus geklede etalagepop. Hij is niet door God gemaakt, maar door een creatief mens. Bewonderend staar ik hem weer eens aan. Hij is sportief gekleed, gewoon een stille reclame voor de zaak. Strak kijkt hij voor zich uit, geconcentreerd, alsof hij zeggen wil met al die aangeboden schoenen in z'n directe omgeving: "Wie de schoen past trekt hem aan." Ik let op zijn gezicht en kijk hem aan, ik begroet hem als een oude vriend. Weet u, ons gezicht is het meest sprekende deel van ons wezen. Alleen al door ons gezicht zijn wij herkenbaar uit duizenden mensen. Een wonder op zich, dat is alleen al ons gezicht. Voorzien van oren, ogen, neus en mond heeft God ons gemaakt. Maar het unieke is, elk gezicht is anders door de stand van de ogen, de vorm van de neus, etc. Weet u, ieders aangezicht is bij ontmoeting als het ware een eerste voorstel aan de medemens, zoiets van "dit ben ik, ik ben die ik ben."

Nog even terug naar onze etalagepop: al jarenlang een gezicht van tussen de dertig en de veertig, licht krullend haar, een vastberaden aangezicht en toch ontspannen. "Hoe heet hij", vroeg ik aan een nijverige verkoopster. "Ik weet het niet", zo was het antwoord, "maar zullen we hem Jaap noemen?" Prima, je wordt

anders zo gauw vergeten zonder naam. Ik sta erbij en ik kijk Jaap weer eens aan, een mens die door een mens gemaakt is en die waakt over het winkelend publiek. En wij dan? Wij die geschapen zijn naar Gods evenbeeld? Laat ons net zo waakzaam zijn als Jaap in de winkel en streven naar een wereld van vrede waarin het mogelijk is dat ieders creatieve geest tot zijn recht mag komen. U allen creatieve tijden toegewenst, met groeten van huis tot huis .

Drs. H.J Boon

Van de voorzitter ...

De Kaap is u allen vast bekend, een vast punt aan de Waddenkust, het staat in 1 lijn met de Maartenskerk, een mooi gegeven.

Mensen stoppen er vaak, maken wat foto's of eten een broodje, hebben even pauze bij een fietstocht of wandeling.

Ik rij er vaak in de vroege morgen naartoe, op de fiets met de honden, de zonsopkomst is nu weer wat later en dat te zien, naast de beweging en wandeling achter de diek, geeft me altijd veel plezier en spirit. De zon die weer opkomt, elke dag, ook al wordt het herfst, ook al waait het hard en vallen de bladeren straks weer.

De herfst, oktober een prachtige maand waarin het afscheid van de zomer en het nieuwe kerkelijk jaar een beetje samenkomt.

We hebben de start zondag met elkaar en maken ons ook weer op voor de dankdag, de eeuwigheidszondag, de advent en kerst.

Afscheid van de dierbaren, noemen van namen, lichtjes aansteken zo belangrijk. De saamhorigheid weer proeven bij de Maartenscantorij die weer is begonnen met toepasselijke liederen.

Ook de saamhorigheid voelen met elkaar. We waren heel druk, manlief en ik, met 't Gebouwtje. Het vrachtwagentje tufte heel wat heen en weer naar de Cocksdorp.

Els heeft gouden handen, en Frans en let Koorn lieten de handen ook wapperen daarvoor hulde. Een metamorfose daar in Noorden, daar onder het licht van de vuurtoren, mooi om met elkaar te doen en er staat straks weer een lantaarn buiten!

We zijn present, zeker weten. We vonden een mooi kruis terug in de kast en Marco klom op de trap om het weer op te hangen.

Ik vind het wel leuk om te vermelden dat de prachtige kasten die we kregen ook van een familie Koorn kwam, "de Koornaar".

Ik bezocht haar wel toen ik in Den Burg ouderling was. Bijzonder hoe dingen kunnen plaatsvinden. Op 12 oktober is er een feestelijke dienst in de Waddenkerk en hebben we iets lekkers bij de koffie!! U bent allen hartelijk welkom.

Ik proefde ook saamhorigheid bij de samenkomst voor "schuldmaatje" in het kantoor van Astrid van der Vis aan de Abbewaal. Kerk en minima was aanwezig. Van de Gemeente was er een afvaardiging, vanuit Waal. Koog, Den Hoorn. Vanuit Den Burg en Jantien en ik waren ook ingegaan op de uitnodiging van Astrid.

We kregen een mooie positieve uitleg, een goede presentatie vanuit de Friese gelederen. Leeuwarden als voorbeeld.

En hebben goede hoop dat dit aan zal slaan, we gaan het in ieder geval allemaal bespreken met onze achterban.

Dat er meer armoede is dan we denken werd wel duidelijk.

De zon moet voor iedereen plezierig opgaan. We hebben verantwoordelijkheid voor onze medemens. Veraf met diaconale projecten, maar ook zeker dichtbij.

Ik hoop dat we een baken kunnen zijn en een veilige haven voor hen die het moeilijk hebben en tobben met financiële kwesties.

De veilige haven brengt me ook bij de Zeemanskerk, ik had de eer om als trouwambtenaar een prachtig huwelijk te sluiten met een lief bruidspaar.

Het was een week en weekend vol hoosbuien en harde wind, maar dat we de kerk uitkwamen en een mooie erehaag vormden scheen die prachtige zon!

Ze stuurden later nog berichten dat de familie en iedereen zeer dankbaar was voor de mooie ceremonie en entourage van de prachtige oude kerk. Waar het orgel normaal staat was nu een duo, een zangeres en pianiste die bijzonder mooie livemuziek speciaal uitgekozen voor het echtpaar speelde. Het was genaamd de Golf, met ook een mooie tekst: Die Perfekte Welle..Es gibt mehr als du weißt.

Soms moet een mens geduld hebben voordat het geluk komt.

Soms moet een mens blijven vertrouwen ook al is het moeilijk.

Blijven geloven in het goede....want er is meer dan je denkt..

Het "nieuwe"orgel wat aanstaande is hopen we met de kerst weer in ons midden te hebben, er wordt aan gewerkt.

Ik wens u een goede oktobermaand, met een beetje herfst een beetje afscheid nemen van, en toch ook weer uitkijken naar het nieuwe licht wat komt.

Erna Drijver Tuinema

Protestantse gemeente Waal, Koog, Den Hoorn

Gemeente Waal, Koog, Den Hoorn, postadres via ontmoetingscentrum De Hoeksteen: Kerkstraat 3, 1797 AD Den Hoorn.

Website: www.pgwaalkoogdenhoorn.nl zie ook www.kerkpleintexel.nl

Kerkgebouwen: Hogereind 2 De Waal; Dorpsstraat 168 De Koog; Kerkstraat 5 Den Hoorn.

Kerkdiensten op internet: Den Hoorn (video) en De Waal (audio): www.kerkdienstgemist.nl kies eerst Noord-Holland en dan Den Hoorn.

De Koog (audio): www.kerkdienstgemist.nl kies eerst Noord-Holland, dan De Koog.

Voorzitter kerkenraad: Fiet van Beek, Hogereind 3, 1793 AD De Waal, kerkenraad@pgwaalkoogdenhoorn.nl tel. 06-40585526

Kerkrentmeesters: Bankrekeningen NL37RABO0362512833 t.n.v. PKN Gem. Waal Koog Den Hoorn. Tevens NL23INGB0000585874

Voorzitter: Herman Ridderinkhof, kerkrentmeesters@pgwaalkoogdenhoorn.nl tel. 06-39288448

Administratie: Gery Lap, Witteweg 3, 1791 RR Den Hoorn, kerkrentmeesters@pgwaalkoogdenhoorn.nl tel. 0222-319566

Diaconie: Bankrekening: NL44RABO0362509506 t.n.v. Diaconie Gem. Waal Koog Den Hoorn.

Secretaris: Joke Sabelis, Gasthuisstraat 59, 1791 GK Den Burg, diaconie@pgwaalkoogdenhoorn.nl tel. 06-10 38 77 28

Predikant: predikant voor structurele hulpdiensten is ds. Geertje de Vries (Oosterend). Zij is te bereiken op nul zes zes 25 55 02 85 of dsgeertje@gmail.com. Bij voorkeur op woensdag of vrijdag.

Kerkhoven: - kerkhof De Waal administratie: Wim Luiken, w.luiken@planet.nl en Wil van Heerwaarden tel. 0222-312202-kerkhof Den Hoorn administratie: Irene Kikkert tel. 06-49802729

Vertrouwenspersonen: Michiel Aten (michielaten@hotmail.com, 06 10 81 114 30) en Joke de Goede (degoede.joke@gmail.com, 06 44 30 40 75)

Kerkblad kopij graag sturen naar corripoot55@hotmail.com tel. 050-5535912 en kerkenraad@pgwaalkoogdenhoorn.nl

Kerkdiensten:

12-10	Den Hoorn	Ds. C. de Jong (Houten) Viering Heilig Avondmaal	Coll.: Voedselbank Texel
19-10	De Koog	Ds. T. Verbeek (Rotterdam)	Coll.: Kerk in Actie Bangladesh
26-10	De Waal	Ds. J. Vonk (Hommerts)	Coll.: plaatselijke diaconie
02-11	Den Hoorn	Mw. IM Bossenbroek (Nunspeet)	Coll.: Kerk in Actie zending China

Van de predikant

Als ik dit schrijf, heeft de eerste herfststorm alweer over het eiland gewaaid. Vroeg dit jaar. In de weeksluitering in de Hollewal hebben we het deze maand over de herfst. Over de geuren die daarbij horen: regen in de lucht, natte bladeren in de tuin. Over de smaken: stoofpeertjes, mandarijnen, weer eens een keer stampot eten. Het is natuurlijk ook de tijd waarin het weer guurder wordt, vroeg donker, de jas moet weer aan en de verwarming ook. De herfsttijd wordt vaak gezien als een tijd van verval, maar is natuurlijk vooral ook een rijke tijd, een tijd van oogsten en van het verwerken van de oogst tot proviand voor de winter.

Dat geldt ook voor het mensenleven. Vaak wordt het beeld gebruikt van de seizoenen om de loop van een leven te beschrijven. De jeugd is de lente, waarin alles groeit en mogelijk lijkt. De zomer is de tijd van rijpen, volwassenheid, van hard werken en het opbouwen van je eigen leven. De herfst, ja, veel mensen associëren dat toch met verval. Het vel gaat hangen, de spieren worden strammer. Maar laten we de oogst niet vergeten. De oogst van levenservaring, van liefde van lange duur. De oogst van rust in je bezigheden, van wat niet meer zo nodig hoeft. Dat zijn dingen waar je op kunt teren als mens, waar de provisiekast van je leven mee gevuld mag worden, voor als het gaat winteren in je bestaan.

Misschien mooi om dat eens als gespreksonderwerp te nemen, bij de koffie op zondag, thuis aan tafel. Zeker in een tijd waarin ons wordt aangeraden om noodpakketten en voorraad in huis te hebben. Welke geestelijke voorraad staat er ingemaakt in de provisiekast van je ziel? Waartoe neem jij je

toevlucht? Dat kan een tekst zijn of een lied, of een diepe zekerheid. En zoals met elke voorraad geldt ook hier: mooi om ervan te kunnen delen. ds. Geertje de Vries

Taizé viering op 12 oktober

Op zondagavond 12 oktober is er een sfeervolle Taizé-viering in de Francisca Romana kerk in De Cocksdorp. De viering begint om 19.30 uur. Voorgangers zijn diaken Henk Schrader en ds. Evert van Leersum. Een Taizé-viering wordt gekenmerkt door eenvoud. Er is ruimte voor stilte. De liederen zijn kort, maar worden verschillende malen herhaald. Een aantal daarvan zijn bekend en geliefd, zoals bijvoorbeeld 'Laudate omnes gentes', en 'Als alles duister is'. Een muziekgroep zorgt voor sfeervolle begeleiding. Er is gelegenheid om een kaarsje aan te steken. Iedereen is van harte welkom.

Van de kerkenraad

De kerkenraad kwam op 10 september bij elkaar. Als opening van de vergadering vertelde ds. Geertje wat een hongerdoek is en wat je er als kerkelijke gemeente mee zou kunnen doen, bijvoorbeeld in de vastentijd. We keken naar het hongerdoek dat we cadeau gekregen hebben van een gast en zagen meer dan we op het eerste gezicht dachten. Het is een kunstvorm uit Afrika en Azië, met de oorsprong in de katholieke kerk. Het lijden van Christus in deze tijd staat centraal.

We telden onze zegeningen (wat zijn er veel bijeenkomsten en ontmoetingen geweest deze zomer!), bespraken wat er beter kon en keken vooruit. We hopen de 4e advent een morgendienst

met medewerking van het mannenkoor te kunnen houden. De zaterdag voor kerst is er weer Kinderkerst i.s.m. de jonge gezinnen uit Den Hoorn.

De diaconie werd gefeliciteerd met de nominatie voor de Erfgoedprijs van de gemeente Texel (restauratie huisje Mosk). Alle drie de kerken zijn open op Open Monumentendag, maar – al is het toch weer gelukt – het is niet eenvoudig om vrijwilligers te vinden die meehelpen. Het voorstel van ds. Geertje om met de Waddengemeente te bekijken of we 's zomers kunnen samenwerken m.b.t. de 'toeristendiensten' in De Koog en De Cocksdorp werd aangenomen. Ds. Geertje heeft een infogids gemaakt voor ambtsdragers over de opdracht van ambtsdragers en de structuur van de kerk. Waarvoor dank. We komen een keer apart bij elkaar om dit te bespreken. In De Koog staat sinds kort bij de openstelling van de kerk een zgn. gebedsmuur waar mensen gebeden in kunnen achterlaten. Dat is een cadeau van het Bisdome Essen. Er wordt al volop van gebruikgemaakt. Het gaat er niet om de gebeden voor een voorbede te gebruiken, maar om mensen de kans te geven hun gebed te formuleren en een plaats te geven. Aan het einde van het jaar worden de briefjes ongelezen ritueel vernietigd. De diaconie bestelt weer Bijbelse dagboekjes (2026) en de Open Deur (Kerstnummer). De volgende vergadering is op 8 oktober. Met een kleurrijke herfstgroet, Fiet van Beek

Schoenendoosactie 2025

Met onze gemeente Waal-Koog-Den-Hoorn willen ook dit jaar weer meedoen met de schoenendoosactie. Om weer veel arme kinderen blij te maken met een mooie versierde schoenendoos met schoolspullen en hygiëne producten en een knuffel aangevuld met speelgoed en lekkere warme gebreide sjaals. We hopen dat iedereen weer mee wilt doen.

U kunt lege schoenendozen (gevuld mag natuurlijk ook) inleveren of producten die we in de schoendoos kunnen stoppen.

Maar een financiële bijdrage kan natuurlijk ook.

Als u iets in wilt leveren of informatie wilt hebben, dat kan bij Rietha Lap of Wijkie van der Berg. Tel: 06 30069252 (Rietha) Tel: 06 22133534 (Wijkie) Alvast bedankt!

Kerkdienst 14 september Op sien Tessels

We hewe wel veul prakkiseert met het voorwerk van 600 jaar kerk.

Er is veul bedocht mar er is heel wat afgaan, wat niet te bereddere was, mar 't mot ok kenne.

Uteindelijk hewe een jubileumdienst had en veul concerten, een sing-in en nu hewe dan een dienst in 't tessels. Moste wel effe prakkisere, hoe zelle dat doen en welke domine sou dat doen kenne en wille. We dochte an Jan Bruin die is gebore en getooge an de Hore en die is ok domine worre. Jan most er eerst nog over prakkisere want hee is al een tied van Tessel af mar had er wel skik in om het te doen. We sejie kiek mar wat je in 't tessels ken. Gebruuk je eigen taal deerom stond op de bekendmaking van deuze dienst, deels in het tessels. Het thema was Tuuskomme. De liederen op de liturgie stinge geweun zo as ze benne, behalve lied twee tachtig dirr stinge een paar in 't tessels.

De mensen moste zelf mar sien wirr ze in 't tessels konne singe. 't skient dat in vroegere tiede dut de omgangstaal was, onse generatie het er nog wat mee de jongere wat minder. Na 't welkom gong onse voorganger ds. Jan Bruin vorder met de dienst en gaf een toelichting op het thema tuuskomme en over de vlag die Wijkie had maakt.

De tesselse vlag groen swart tessel in't hart met de kerk op de vlag borduurt (zie wat Wijkie hieronder het

skreve). Na 't singe van psalm 92 en gebed om ontferming kwam lied 280 de vreugde voert ons naar dut huus, wat heel goed past bee 600 jaar kerk. Ok bee het twiede vers dut huus van hout en stien dat lang de storme heeft deurstaan weer nag de wolk gebede hangt van die benne voorgaan.

Na gebed bee de opening van 't woort kwam de skriftlezing uut Lucas 15 vors 11 t/m 20 de gelijkenis van de verloren zeun. Jan Lap las het echt op sien tessels voor na tusse zang kwam het twiede deel Lucas 21 t/m 32. As uwes dut verhaal niet ken, lees 't dan in de bijbel. Om in 't kort te gaan, een vader had twee zeuns de iene vroeg sien erfdeel op en gong de wereld in maar raakte alles kwiet en kwam berooid terug. Sien vader ontfermde zich over hem, hee mog weer tuuskomme zo is het ok met onse hemelse Vader dirr mag je ok altied tuuskomme . Toen ds. Bruin sien predikasje hield over her gelese gedeelte was 't muisstil in de kerk zelfs de kienders die der ware wasse stil.

Wat domine sei was begriepelike taal met een boeskip. Na nag een lied kwamen de gebede, dankzegging, voorbede, stil gebed en 't onse vader. Deerna kwam de collecte.

Jaap Lap heeft eerst uitvoerig in 't tessels uitleit voor welke bestemming de collecte was. Deerna hewe net as vroeger de collectezak an de lange stok bruukt voor het midde deel, de rest net zo as we aars deje. Deerna het slotlied 704 dank dank nu aller God, en dan de zege. Bee 't uut gaan naar bute speulde onse organist glorie glorie halleluja veul mense ginge singent de kerk uut.

Er waren veul mense op de dienst afkomme uut 't dorp, mar ok van buute of. Na afloop was er koffie in de hoekstien er moste nag stoele bee zo drok was 't. We kennen terug kieke op een mooie en waardige dienst wiir we as organisatie dankbaar en bliet op magge terug sien. Ien van ons zeit 't was een dienst om in te lieste.

Met een vriendelijke groet namens de commissie, Jacob Lap

De jubileumvlag

De vraag was: zou er een Tesselse vlag versierd kunnen worden zodat het een jubileum vlag wordt? Zo ben ik aan de slag gegaan, ik had er drie week tijd voor. De kerk moest geborduurd, zo dacht ik, en geen broddellapje worden. Op internet een kruissteekpatroon afgedrukt van de kerk, in 10 kleuren. Dacht dat dit wel genoeg kleuren waren, en die kleuren had ik nog liggen. Het patroon gaf zwarte ramen aan, maar daar kan ik me niet in vinden. De kerk is een lichtend geheel en zoals ik bij het schilderen van de kerk, als ik bij de ramen aan kom

zeg “Annie doet de lichtjes aan”, heb ik dat nu ook gedaan, als ode en nagedachtenis aan deze bijzondere vrouw.

De cijfers zijn van vilt, erop geborduurd met gouddraad.

Het eiland is ook van gele vilt, denkend aan ons Gouwe Boltje. Maar erop geborduurd met groen en zwarte draad, allemaal feston steekjes.

Vanaf het eiland, De Hore, draden groen zwart naar de kerk want de kerk wordt gedragen door het hele dorp.

Vanuit de kerk gaan gouden rijgdraadjes omhoog, voorstellende de wolk gebeden. Sommige draden maken de meest rare buigingen, zo gaat het vaak ook met een gebed.

De middelste 0, heeft in zich de Alfa en de Omega. Het begin en het einde, God die er altijd is. Daar gaan de gebeden heen, maar God zendt ook zijn nabijheid uit naar de kerk, de kerkgemeente, het dorp en Texel.

Wat was het fijn om dit weer te maken voor ons allemaal.

Wijkie

600 jaar baken - Hoornder kerk 1425 – 2025

Het is bijna zover. Op 8 november ligt het boek over de kerk van Den Hoorn in de boekwinkels.

Zoals bij veel goede dingen begon het met een idee.

In dit geval ontstond dat bij Hoornder Gerard Bakker.

Op het strand, voor hun beider strandhuisjes, polste hij journalist Joop Rommets daarover. Joop stelde voor om met mede-Hoornder en vormgever Ralph Grabowski van gedachten te wisselen. Besloten werd om mij erbij te betrekken. Aan de keukentafel op de

boerderij Rozenburg, tussen Den Burg en Den Hoorn, overviel Gerard Bakker me met de vraag of ik er wat in zag en mee wilde doen.

Al snel was ons kwartet erover eens dat de kerk een goed boek verdient, een kwalitatief goed boek, we moesten de breedte en de diepte in. De breedte om zoveel mogelijk facetten van de kerk te belichten. Dat betekende niet alleen de stenen, niet alleen de kerkgeschiedenis, maar de context van een samenleving en de grote gebeurtenissen die daarop van invloed waren. We wilden de diepte in, om met kennis van zaken te schrijven en geen onzin te presenteren. Daarom werd een eerste suggestie om rijp en groen aan publicaties over de kerk te verzamelen meteen van tafel geveegd. Dat zou immers geen toegevoegde waarde hebben en afbreuk doen aan de beoogde kwaliteit.

Eerst werd draagvlak gezocht en gevonden bij de PKN-gemeente Waal, Koog, Den Hoorn en de dorpscommissie van Den Hoorn. Vervolgens werd een stichting opgericht, met Gerard Bakker als voorzitter, Wilma Eelman als secretaris en Kees Boon, opgevolgd door Jan Witte, als penningmeester.

Op basis van een groslijst aan onderwerpen benaderden we potentiële auteurs, deskundigen op hun vakgebied, van kerkgeschiedenis tot middeleeuwse geschiedenis, van archeologen tot architectuurhistorici. Dit boek is geschreven door 18 individuele auteurs en een complete schoolklas. Joop Rommets interviewde mensen die herinneringen hebben aan de kerk, die in, aan, met en voor de kerk werken en werkten of anderszins erbij betrokken zijn en waren. Ook leverden ruim 120 mensen, waaronder veel fotografen, een bijdrage aan dit boek. Door het prachtige beeldmateriaal, van oude kaarten en schilderijen tot foto's, is het behalve een leesboek ook een kijkboek geworden – net zo verrassend en divers als de tekst. De vormgeving door Ralph Grabowski speelt daarin ook een hoofdrol.

Bij een eerste inschatting, ergens in 2023 en gebaseerd op een tekst/afbeeldingenverhouding van 50/50 dachten we dat het boek wel 400 pagina's zou gaan tellen. Eind 2024 dreigden we daarover heen te gaan. Dat zou ook financiële consequenties hebben. Uiteindelijk is het boek een baksteen van 544 pagina's geworden, boordevol informatie en afbeeldingen, niet alleen van de kerk, ook van schepen, voorwerpen en vooral van mensen. Kijkt u zelf maar. Vanaf 8 november ligt het in de winkels.

Wilma Eelman